

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2023-44

Datum: 22-06-2023
Van collegelid: Dhr. W. van Ommen
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Jaarverslag Toezicht 2022

Inleiding

Bij deze bieden we het jaarverslag Toezicht 2022 opgesteld door de toezichthouders zorgregio Midden IJssel/Oost Veluwe en de toezichthouder van de GGD NOG aan. Het jaarverslag is als bijlage gevoegd bij deze brief. Begin mei is het beleidskader Wmo kwaliteitstoezicht naar de Tweede Kamer gestuurd. Een van de hierin opgenomen verbetermaatregelen is dat het college van B&W jaarlijks het verslag van de werkzaamheden van de toezichthouder bij de gemeenteraad aanbiedt. Bij deze sturen we voor het eerst het jaarverslag. In deze raadsinformatie komt de organisatie van het toezicht en de resultaten van het toezicht van de Zorgregio aan de orde.

Toezicht

De toezichthouders van de regio voeren het toezicht op kwaliteit en het toezicht op rechtmatigheid uit. Bij toezicht op kwaliteit van zorg gaat het om aan de hand van een toetsingskader de kwaliteit en de veiligheid van de zorg te onderzoeken bij een zorgaanbieder. De eisen in het toetsingskader zijn gebaseerd op de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van de Wmo 2015 en de kwaliteitseisen vanuit de raamovereenkomst van Zorgregio. Rechtmatigheid gaat om het oneigenlijk gebruik of misbruik van de Wmo en Jeugdwet. Bijvoorbeeld het ten onrechte ontvangen van zorg (door cliënten) en het ten onrechte ontvangen van zorggelden (door aanbieders). We hebben vertrouwen in de zorgaanbieders dat zij goede en veilige zorg bieden aan onze inwoners. Het toezicht draagt bij dat de zorgaanbieders, de regio en de gemeenten de kwaliteit en rechtmatigheid van de zorg verbeteren.

Door de toezichthouders en door lokale en/of regionale accountgesprekken worden zorgaanbieders en zorgverleners aangezet om (samen) te werken aan de kwaliteit en veiligheid van hun zorg en risico's te verminderen. Bijvoorbeeld door met hen in gesprek te gaan, hen een spiegel voor te houden of verbeterpunten te agenderen en op te volgen. En om te leren van dingen die niet goed zijn gegaan of gedaan om de kans op herhaling te verkleinen. Waar nodig kiezen de gemeenten voor handhaving om goede zorg te waarborgen.

Organisatie van het toezicht

Sinds 1 januari 2019 is het toezicht regionaal ingericht. Door de 8 gemeenten van de Zorgregio zijn regionale toezichthouders aangesteld. In 2022 waren dit 2 toezichthouders rechtmatigheid (1,6 FTE) en 1 toezichthouder kwaliteit (0,9 FTE). Ook wordt GGD Noord- en Oost- Gelderland (hierna: GGD) ingezet voor thematische kwaliteitsonderzoeken (0,44 FTE) en het calamiteitentoezicht voor de Zorgregio. Het toezicht op de Wmo en de Jeugdwet is als volgt verdeeld over verschillende organisaties;

- de toezichthouders van de zorgregio en de GGD zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit en rechtmatigheid van de Wmo (zorg in natura)

- het toezicht op de kwaliteit van de Jeugdwet is de verantwoordelijkheid van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd
- het toetsen van de rechtmatigheid van de Jeugdwet is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeenten en de toezichthouders van de zorgregio. Voor de controles bij de jeugdhulp is een controleplan vereist. Dit controleplan zal in de loop van 2023 gereed zijn. Voor de Wmo is geen controleplan nodig, dit is al in de wet verankerd
- het gemeentelijk toezicht richt zich op de pgb's en de buitencontractuele aanbieders.

Vormen van toezicht vanuit de Zorgregio

De toezichthouders in de zorgregio houden zich in de basis bezig met het toezicht op de Wmo. In 2022 is er een keuze gemaakt in de verdeling van de verschillende vormen van onderzoek. Hierbij is er voor gekozen om het thematisch toezicht door de GGD uit te laten voeren en het signaal gestuurd toezicht (als vervolg op binnengekomen signaal over een aanbieder) door de regionale toezichthouders.

De QuickScan onderzoeken zijn voor het eerst uitgevoerd in 2022. Hierin werd samengewerkt door toezichthouders van de Zorgregio en de GGD. Doel van de QuickScan is om in een relatief kort tijdsbestek een beeld te krijgen van de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg door een gecontracteerde zorgaanbieder. Daarnaast worden middels de QuickScans Wmo ook trends zichtbaar.

- Eind 2022 bezochten de toezichthouders in het kader van de QuickScans 24 aanbieders die begeleiding groep (dagbesteding) leveren. Geconstateerd is dat voor cliënten indicaties zijn afgegeven waarvoor een aanzienlijke hbo-inzet is vereist. In de praktijk blijkt dat bij een groot deel van de aanbieders het opleidingsniveau van medewerkers niet altijd conform de kwaliteitseisen is (hbo eis) was. Hierbij ging het in de meeste gevallen over aanbieders die dagbesteding bieden aan ouderen. De gestelde opleidingseisen voor de producten begeleiding groep worden daarom regionaal opnieuw bekeken. Dit is ook nodig in het licht van de huidige arbeidsmarktkrapte waar aanbieders mee worden geconfronteerd.
- De GGD voerde thematisch toezicht Wmo voor het product individuele begeleiding uit bij 9 aanbieders. De aandachtspunten uit het thematisch toezicht waren het kwalitatief verantwoord van de ontwikkeling van de cliënt en het realiseren van de begeleidingsdoelen.
- Het meldpunt van de GGD ontving in 2022 in totaal 12 meldingen van calamiteiten en van geweldsincidenten. Van de 12 meldingen vielen 3 meldingen niet onder de definitie van een calamiteit. Het betrof een natuurlijke dood, een moord en een arbeidsrechtelijk conflict.

In casuïstiek trekken toezichthouders en accountmanagers van de Zorgregio en de gemeenten gezamenlijk op en stemmen acties richting de aanbieder op elkaar af. Toezicht informeert de regionale accountmanagers over zaken die de aanbieders aangaan waar accountmanagers bij zijn betrokken. De gespreksverslagen die accountmanagers maken van hun gesprekken met aanbieders, voorziet toezicht van informatie.

Aanpak zorgfraude in de zorgregio

We gaan ervan uit dat bijna alle zorgaanbieders en zorgverleners goede intenties hebben en de beste zorg willen leveren. Volgens internationale schattingen gaat jaarlijks ongeveer 6% van de zorguitgaven verloren door fraude. Bij zorgfraude krijgt de inwoner vaak niet de passende zorg en gaat er geld verloren. Ook krijgt de inwoner niet de ondersteuning die nodig is. Binnen de zorgregio zijn er maatregelen om zorgfraude te voorkomen of aan te pakken.

Naar aanleiding van diverse publicaties van Follow The Money over zorgaanbieders met hoge winsten, werkte toezicht mee aan een intern financieel vervolgonderzoek en een check op de jaarrekeningen van acht gecontracteerde aanbieders. Voor een tweetal aanbieders deed toezicht samen met de betreffende accountmanager een diepgaander financieel onderzoek, inclusief gesprekken met de aanbieder. De toezichthouders hebben vanuit hun opgedane ervaring en door

het bekijken van contracten/overeenkomsten van andere gemeenten/regio's, aanbevelingen gedaan tot verscherping van voorwaarden.

Een van de maatregelen is om aan de voorkant bij het toelaten van de zorgaanbieders tot de raamovereenkomst voorwaarden te stellen. De Zorgregio kent een kwaliteitscommissie die bekijkt of een aanbieder bij inschrijving voldoet aan de voorwaarden zoals de diploma's van de zorgverleners, de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en een keurmerk zoals KIWA of HKZ. Hierdoor worden niet alle zorgaanbieders toegelaten binnen de raamovereenkomst.

De gemeenten delen signalen over aanbieders. De signalen worden besproken tijdens het signalen overleg en passende vervolgstappen worden genomen. Sommige signalen leiden tot een onderzoek door de toezichthouder (in 2022 zijn 3 signalen gestuurde onderzoeken uitgevoerd).

Resultaten van de onderzoeken in 2022

De resultaten van de onderzoeken leverden onder andere het volgende op voor aanbieders en gemeenten:

- *Inzicht en verbeteringen in trends en knelpunten ten aanzien van levering zorg door aanbieders*
- *Preventie.* Aanbieders ervaren meer druk om kwalitatief goede en rechtmatige zorg te verlenen als ze weten dat toezicht regelmatig onderzoek doet.
- *kwaliteitsverbetering en daarmee kwalitatief betere zorg.* Handhaving door middel van een ingebrekestelling bij aanbieders, inclusief het verzoek tot aanleveren van een verbeterplan, leidt tot betere kwaliteit. Ook is er terugbetaling van teveel- of ten onrechte gefactureerde zorg door aanbieders.

Bijlagen:

1. Jaarverslag toezicht 2022